

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL K. K. 2016-11-14 PRAŠYMO**

2017 m. sausio 16 d. Nr. S-14 (7p-69/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Martyno Endrijaičio – pranešėjas
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
mokesčių mokėtojo atstovei
mokesčių administratoriaus atstovui

Jūratei Dalmantaitei
advokatei J. V.
M. M.

2016-12-13 posėdyje išnagrinėjusi K. K. (toliau – Pareiškėjas) 2016-11-14 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2016-08-29 sprendimui Nr. 68-231 apskūsti, n u s t a t ė:

Inspekcija 2016-08-29 sprendimu Nr. 68-231 patvirtino Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) 2016-06-16 sprendimą Nr. (4.65) FR0682-385, kuriuo Pareiškėjui nurodyta į biudžetą sumokėti 16103,17 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 2567 Eur GPM delspinigius, 1610 Eur GPM baudą. Minėtas Inspekcijos sprendimas 2016-08-29 raštu Nr. (24.4-31-5)-R-5303 registruotu laišku išsiųstas (*duomenys neskelbtini*). Registruota pašto siunta nebuvo grąžinta Inspekcijai. Pareiškėjo atstovė advokatė J. V. (toliau – Pareiškėjo atstovė) 2016-10-31 raštu kreipėsi į Inspekciją, nurodydama, kad iš centrinio mokesčių administratoriaus nėra gavusi sprendimo dėl Pareiškėjo skundo dėl Vilniaus AVMI sprendimo, taip pat rašto dėl pasiūlymo pasirašyti susitarimą su mokesčių administratoriumi nagrinėjimo eigos. Inspekcija 2016-11-07 raštu Nr. (24.4-31-5)-R-7066 persiuntė Pareiškėjo atstovės prašomus dokumentus.

Pareiškėjo atstovės prašyme, remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, akcentuojama, kad, sprendžiant klausimą dėl praleisto termino atnaujinimo, turi būti atsižvelgiama, ar aplinkybės, kuriomis yra grindžiamas prašymas atnaujinti praleistą skundo padavimo terminą, galėjo užkirsti kelią asmeniui laiku ir tinkamai realizuoti apskundimo teisę, į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, taip pat ar po to, kai minėtos aplinkybės išnyko, asmuo kreipėsi į atitinkamą instituciją per protingą laiko tarpą (LVAT 2011-07-08 nutartis adm. byloje Nr. A556-2218/2011). Teigiama, jog teisingumo ir protingumo kriterijų taikymas mokestinių ginčų nagrinėjančiai institucijai suponuoja jos pareigą spręsti termino atnaujinimo klausimą ne formaliai ir visas atsiradusias abejones traktuoti mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2014-06-19 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1488/2014).

Prašyme nurodoma, kad skundas Inspekcijai buvo pateiktas per Pareiškėjo atstovę, nurodant advokatės rekvizitus, įskaitant ir adresą. Pateiktame skunde Pareiškėjo adresas nebuvo nurodytas, taip pat nenurodyta, kad sprendimą reikia siųsti adresu: (*duomenys neskelbtini*). Pažymima, kad šiuo adresu esantis ir Pareiškėjui priklausęs nekilnojamas turtas buvo parduotas 2015-10-05 pirkimo–pardavimo sutartimi Nr. 4385. Teigiama, kad Pareiškėjas šiuo adresu nebegyvena ir korespondencijos gauti neturi jokių galimybių, todėl Pareiškėjas pagrįstai tikėjosi, kad apie priimtą sprendimą Inspekcija informuos Pareiškėjo atstovę, kuriai anksčiau buvo siunčiami visi Inspekcijos dokumentai.

Teigiama, kad Pareiškėjui apie tai, jog yra priimti tam tikri Inspekcijos sprendimai, tapo žinoma, tik 2016-10-28 per *Mano VMI* sistemą gavus pranešimą apie skolą valstybei. Pareiškėjo atstovė operatyviai raštu kreipėsi į Inspekciją dėl priimtų sprendimų, Inspekcijos atsakymas bei 2016-08-29 sprendimas Nr. 68-231 gautas 2016-11-09.

Pareiškėjo atstovės teigimu, prašyme išdėstytos aplinkybės laikytinos svarbiomis termino praleidimo priežastimis, todėl prašoma atnaujinti praleistą terminą paduoti skundą dėl Inspekcijos 2016-08-29 sprendimo Nr. 68-231.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), įvertinusi Pareiškėjo prašymo argumentus, Komisijos posėdžio metu Pareiškėjo atstovės išdėstytus motyvus, byloje pateiktus dokumentus, konstatuoja, jog Pareiškėjo prašymas atnaujinti praleistą skundo padavimo terminą Inspekcijos 2016-08-29 sprendimui Nr. 68-231 apskūsti yra tenkintinas.

2004-04-13 Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 152 str. 2 dalyje nustatyta, kad skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos. Minėto straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas.

Iš minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti. Tokią teisę įstatymų leidėjas suteikė ikiteisminėi mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai (MAĮ 152 str. 3 d.). Viešojo administravimo subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. apskūsti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokestinį ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį viešojo administravimo subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiau ir objektyviau visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (pavyzdžiui: LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1154/2010, 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A-261-147/2012, 2014-06-19 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1488/2014, 2016-05-24 nutartis adm. byloje Nr. A-512-261/2016).

LVAT savo praktikoje yra konstatavęs, jog įstatymų leidėjas, nustatydamas terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą ir saugumą, kad asmenys, manantys, jog jų teisės buvo pažeistos, turėtų ne tik teisę jas ginti, bet ir pareigą tai daryti per protingą ir pagrįstą laiko tarpą, todėl kiekvienas asmuo savo teisėmis turi naudotis protingai, nepiktnaudžiauti jomis, laikytis įstatymais įtvirtintos tvarkos (LVAT 2012-01-06 nutartis adm. byloje Nr. AS822-61/2012, 2017-01-03 nutartis adm. byloje Nr. AS-963-602/2016). Siekiant užtikrinti teisinių santykių stabilumą ir saugumą, praleisto termino atnaujinamas galimas tik išimtiniais atvejais, jeigu jo praleidimo priežastys tikrai buvo svarbios, ekstraordinarios (LVAT 2006-06-15 nutartis adm. byloje Nr. AS-6-219/2006; 2013-07-03 nutartis adm. byloje Nr. AS-492-323/2013). Svarbiomis termino praleidimo priežastimis teisminėje praktikoje yra pripažįstamos tokios aplinkybės, kurios asmeniui sudaro kliūtis laiku įgyvendinti savo valią, atlikti tam tikrus veiksmus. Paprastai tokios aplinkybės yra objektyvaus pobūdžio ir nepriklauso nuo asmens valios.

Teismų praktikoje, sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, į tai, ar prašymas atnaujinti praleistą terminą paduotas per protingą laiko tarpą nuo aplinkybių, kurios sukliudė asmeniui laiku ir tinkamai jį paduoti, išnykimo. Vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai. (LVAT 2008-05-20 nutartis adm. byloje Nr. A-438-798/2008, 2014-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A-261-347/2014, 2016-12-20 nutartis adm. byloje Nr. eA-3590-575/2016). Kaip minėta, vadovaujantis LVAT praktika, pripažindama termino praleidimo priežastis svarbiomis, ginčą nagrinėjanti institucija turi vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Nurodytų kriterijų taikymas ginčą nagrinėjančiai institucijai suponuoja jos pareigą spręsti termino atnaujinimo klausimą ne formaliai ir visas atsiradusias abejones traktuoti mokesčių mokėtojo naudai (žr. LVAT 2010-11-08 sprendimą adm. byloje Nr. A-556-1154/2010, 2011-07-08 sprendimą adm. byloje Nr. A-556-2218/2011).

Komisija prašymo nagrinėjimo metu nustatė, kad Inspekcijos 2016-08-29 sprendimas Nr. 68-231 registruotu laišku išsiųstas 2016-08-30 *VĮ Registrų centro Gyventojų registre* nurodytos Pareiškėjo deklaruotos gyvenamosios vietos adresu: (*duomenys neskelbtini*). AB Lietuvos pašto duomenimis minėtas sprendimas gavėjui įteiktas 2016-09-01. Komisijos prašymo nagrinėjimo metu duomenų apie tai, kam įteiktas Inspekcijos sprendimas, nėra. Terminas Inspekcijos 2016-08-29 sprendimui Nr. 68-231 apskūsti skaičiuojamas nuo 2016-09-02 ir pasibaigia 2016-09-21 (imtinai). Skundas Komisijai Inspekcijoje gautas 2016-11-15, t. y. praleidus MAĮ 152 str. 2 dalyje nustatytą skundo dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo padavimo terminą.

Pareiškėjo atstovė prašyme, taip pat Komisijos posėdžio metu įvardino svarbias priežastis, dėl kurių skundo padavimo terminas buvo praleistas, t. y. Pareiškėjui priklausęs nekilnojamasis turtas, esantis (*duomenys neskelbtini*), kuriuo siųstas Inspekcijos sprendimas, 2015-10-05 buvo parduotas, Pareiškėjas šiuo adresu nebegyvena ir korespondencijos negauna; skundas Inspekcijai buvo pateiktas per Pareiškėjo atstovę, nurodant advokatės rekvizitus, tarp jų ir adresą, todėl Inspekcijos sprendimas turėjo būti siunčiamas Pareiškėjos atstovei, o ne Pareiškėjui.

Komisija, vertindama Pareiškėjo atstovės prašymo pagrįstumą, nurodo, kad kaip nustatyta byloje, Inspekcijos 2016-08-29 sprendimas Nr. 68-231 išsiųstas Pareiškėjo deklaruotos gyvenamosios vietos adresu: (*duomenys neskelbtini*). Komisijos prašymo nagrinėjimo metu Pareiškėjo atstovė papildomai pateikė *VĮ Registro centro Nekilnojamojo turto registro* centrinio duomenų banko išrašą, iš kurio matyti, kad Pareiškėjui priklausęs nekilnojamasis turtas, esantis (*duomenys neskelbtini*), 2015-10-05 pirkimo–pardavimo sutartimi Nr. 4385 parduotas I. Č. ir J. Č. Taigi šiuo atveju byloje yra pateikti papildomi įrodymai, patvirtinantys, jog ginčo sprendimas Pareiškėjui išsiųstas adresu, kuriuo esantis ir Pareiškėjui priklausęs nekilnojamasis turtas, 2015 metais parduotas.

Komisijos posėdžio metu mokesčių administratoriaus atstovė sprendimo išsiuntimą Pareiškėjo deklaruotos gyvenamosios vietos adresu: (*duomenys neskelbtini*), motyvavo MAĮ 164 str. 3 dalyje reglamentuota tvarka, t. y., kad registruotu laišku dokumentai siunčiami pagal mokesčių mokėtojo registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą arba mokesčių mokėtojo nurodytą adresą korespondencijai gauti. Tais atvejais, kai minėtų duomenų mokesčių administratorius neturi, dokumentai siunčiami pagal atitinkamame registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą. Iš ginčo medžiagos matyti, kad Pareiškėjo 2016-06-27 skunde, adresuotame centriniam mokesčių administratoriui, korespondencijos adresas nenurodytas, taip pat nenurodytas ir Pareiškėjo gyvenamosios vietos adresas. Byloje nėra pateikta duomenų, jog Pareiškėjas ar jo atstovė būtų įvykdę MAĮ 149 straipsnio įpareigojimą, t. y. pranešti ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai apie adresą pasikeitimą mokestinio ginčo proceso metu. Nesant tokiam pranešimui, ikiteisminių mokestinį ginčą nagrinėjančių institucijų sprendimai ir kita informacija yra siunčiami paskutiniu nurodytomis institucijos žinomu adresu ir laikomi įteiktais, nors mokesčių mokėtojo adresas ir būtų pasikeitęs. Mokesčių administratoriaus pateiktais *VĮ Registrų centro Gyventojų registro* duomenis Pareiškėjo deklaruotos gyvenamosios vietos adresas nuo 1983-07-20 registruotas (*duomenys neskelbtini*). Centriniam mokesčių administratoriui, nagrinėjant Pareiškėjo skundą, duomenys dėl deklaruotos gyvenamosios vietos nesikeitė. Komisija, įvertinusi aptartas aplinkybes

bei atsižvelgusi į tai, jog Pareiškėjo 2016-06-27 skunde, adresuotame centriniam mokesčių administratoriui, korespondencijos adresas nenurodytas, taip pat nenurodytas ir Pareiškėjo gyvenamosios vietos adresas, taip pat byloje nepateiktas pranešimas apie gyvenamosios vietos pasikeitimą, teigia, kad mokesčių administratorius, vadovaudamasis MAĮ nuostatomis, galėjo korespondenciją išsiųsti Pareiškėjui jo deklaruotos gyvenamosios vietos adresu. Tačiau nustačius, jog Pareiškėjo teisė į gynybą mokestinio ginčo metu įgyvendinama per atstovą, ką patvirtina tiek centriniam mokesčių administratoriui pateiktas skundas, kuris yra pasirašytas ne paties Pareiškėjo, bet jo atstovės, taip pat skunde yra ir advokatės J. V. kontoros spaudas, tiek ir kiti byloje pateikti dokumentai, Komisijos nuomone, Inspekcija pirmiausia ginčo sprendimą turėjo išsiųsti Pareiškėjo atstovei, jos kontoros adresu, kuris viešai prieinamas interneto puslapiuose.

Komisija papildomai pažymi, jog Pareiškėjo atstovės prašymas atnaujinti praleistą terminą Inspekcijos 2016-08-29 sprendimui Nr. 68-231 apskūsti bei skundas paduotas pakankamai operatyviai, t. y. 2016-10-28 Pareiškėjui sužinojus apie skolą valstybei, Pareiškėjo atstovė 2016-10-31 raštu kreipėsi į Inspekciją dėl priimto sprendimo gavimo, 2016-11-09 gavusi Inspekcijos sprendimą, Pareiškėjo atstovė 2016-11-15 pateikė prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą ir skundą, todėl teigtina, jog nagrinėjamos bylos atveju Pareiškėjo atstovė aktyviai siekė Pareiškėjo pažeistų teisių gynimo, piktnaudžiavimas suteiktomis teisėmis, nenustatytas.

Komisija, atsižvelgusi į aukščiau aptartas termino praleidimo priežastis, taip pat į imperatyvą abejones vertinti mokesčių mokėtojo naudai, teisingumo ir protingumo kriterijus, teisės į gynybą užtikrinimą, taip pat nesant pagrįstų duomenų, jog būtų akivaizdžiai piktnaudžiaujama suteiktomis teisėmis, konstatuoja, jog Pareiškėjo skundo dėl Inspekcijos 2016-08-29 sprendimo Nr. 68-231 padavimo terminas praleistas dėl svarbių priežasčių.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 straipsnio 3 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Atnaujinti skundo padavimo terminą Inspekcijos 2016-08-29 sprendimui Nr. 68-231 apskūsti.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršelienė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė